

Andrzej Góralski
24 września 2014 roku

A. notatki z „Jakość dostrzegania ...” M. Olczak, 2013:

- wyliczenie przymiotów wyobraźni twórczej (s.55 i s.56) opatrzone jest odwołaniami do ważnych w danej sprawie autorów, a mianowicie:
H. Gardner, E. Titcher, J-P. Sartre, Th. Ribot, A. Paivio, ..., V. Lowenfeld, J. Guilford, R. Gloton, C. Clero;
- w pracy brak notek bibliograficznych do tych odwołań;
- w pracy W. Limont są odwołania do części autorów, o czym dalej;
- usterka nadmiernego może złączenia: S. Kosslyn jest autorem teorii reprezentacji wyobraźni (powierzchniowa i głęboka);
- Olczak nie sięga do pracy S. Rubinsztejna o modelu zdolności intelektualnych
- omówionej przez Limont, natomiast przywołuje Guilforda w kontekście gotowości do dostrzegania problemów.

B. notatki z „Analizy wybranych mechanizmów ...” W. Limont, 1996:

- s.28/29 H. Gardner: „wśród siedmiu inteligencji znajduje się także inteligencja przestrzenna, mająca odniesienie do twórczych zdolności takich jak rozpoznawanie, wytwarzanie, manipulacja i transformacja obrazów mentalnych”;
- s.15 E. Titcher: „uważał, że nawet abstrakcyjne idee mogą być reprezentowane przez wyobrażenia”;
- s.15/16: Th. Ribot: obszerny fragment tekstu, w tym: „funkcjonowanie wyobraźni związane jest z dwoma procesami o charakterze intelektualnym; negatywnym, przygotowawczym, określanym pojęciem dysocjacja, i drugim – pozytywnym i konstruktywnym, nazywanym asocjacją”;
- s. 19: J-P. Sartre: „wyobrażanie jest aktem magicznym, cechą dla wyobraźni jest to, że raczej ona tworzy, a nie odtwarza”; [...] „wyobrażenie, będąc aktem intencjonalnym, ma charakter całościowy, natychmiastowy i syntetyczny, wyobrażamy sobie tylko to, co chcemy”;
- s. 26 A. Paivio: „opublikował teorię podwójnego kodowania, w której przyjął, że istnieją dwa systemy kodowania informacji: wizualny i werbalny”;
- nazwiska V. Lowenfeld – nie ma w wykazie bibliograficznym;
- w rozdz. 1 (eksponującym teorię związków wyobraźni i twórczości) nie znalazłem odwołania do książki R. Glotona i C. Clero.

C. notatki z M. Olczak „Kształcąca i wychowawcza rola wyobraźni twórczej”,
Edukacja zdrowotna, vol. 3, nr 2, 2006

– w bibliografii artykułu m.in. G. Durand „Wyobraźnia symboliczna”, R. Gloton,
C. Clero „Twórcza aktywność dziecka”, W. Limont „Analiza wybranych mechanizmów
wyobraźni twórczej” (dalej oznaczana [*]);

– w punkcie „znaczenie wyobraźni twórczej” jednym z głównych autorytetów,
do wyników którego się odsyła, jest W. Limont i rozprawa [*], co znajduje wyraz na
stronach:

- . 71 – przy odwoływaniu się do Guilforda,
- . 73 – przy odwoływaniu się do Tichnera,
- . 74 – przy odwoływaniu się do Paivio;

w tymże punkcie referowane wyniki Ribota nie odsyłają do lektury [*];

– artykuł napisany starannie, przekonująca, z wielością własnych myśli
i propozycji;

– artykuł odsyła do stanowisk i wyników wielu autorów, także tych, którzy –
istotni dla treści pracy – nie byli omawiani i cytowani przez W. Limont w [*];

– czytając artykuł można odnieść wrażenie, iż Wiesława Limont, obok na
przykład Ireny Wojnar, jest dla autorki autorytetem i wzorcem, być może nie pod
każdym względem ...

D. konkluzje

– artykuł M. Olczak „Kształcąca i wychowawcza rola ...” jest – nie pozbawioną
drobnych usterek – syntezą wiedzy własnej autorki i wiedzy zawartej w rozprawach
i pracach wielości autorów, w tym – między innymi – w książce G. Duranda
„Wyobraźnia symboliczna” oraz w rozprawie W. Limont „Analiza wybranych
mechanizmów ...”;

– artykuł, będąc syntezą wiedzy, stał się wiedzy tej samodzielnym źródłem;

– wolno więc było – referując krótki wyciąg z artykułu na stronach 55 i 56
rozprawy „Jakość dostrzegania problemów i zadań poznawczych...” – wskazać artykuł
jako publikację, w której przedstawiona została poszerzona relacja o istotnych
cechach wyobraźni twórczej;

– innymi słowy: wskazanie w rozprawie „Jakość dostrzegania ...” artykułu
„Kształcąca i wychowawcza rola ...” – jako źródła wyjaśniającego poglądy M. Olczak
i wspierające je argumenty odnalezione u innych autorów – było właściwe, uzasadnione
i zgodne ze standardami nauki.

Andrzej Fioresi